

Politični pregled.

Jugoslavija.

Ministrski svet v Beogradu je rešil naše valutno vprašanje v razmerju 1 : 4. Na nove dinarske bankovce se bo natisnil štirikratni iznos v kronah. Nova jugoslovanska krona postane bankovec naše SHS Narodne banke. Ministrski svet sporoča glede veljave nove valute sledeče:

1. Finančni minister mora začeti takoj s pretiskavanjem novčanic z označbo v kronah in sicer 1 dinar — 4 krone.

2. Bankovci po 1, 2, in 10 K ostanejo v prometu do izida novih v dinarjih.

3. V državnih blaginjah se bo obračunavalo v kronah in dinarjih.

4. Kakor hitro bodo vzeti iz prometa kronski bankovci avstro-ogrskih banke, bo edino veljavni denar nova kronsko-dinarska novčanica Narodne banke SHS kraljevine.

5. Vrednost v zlatu se bo odredila s posebnim zakonom.

Jugoslovanska Kmečka zveza je takoj zavzela svoje stališče proti tej izmenjavi krone v razmerju 1 : 4, sklenila je resolucijo, v kateri zahteva izmenjavo krone z dinarjem v razmerju 1 : 1.

Dr. Korosec je vložil pri predsedstvu beograjskega parlamenta na vlado interpelacijo, v kateri protestira v imenu ljudstva proti takemu vladnemu postopanju glede rešitve naše valute in zahteva, da se ustavi ministrski sklep in skliče državni zbor, ki je edini vpoklican, da razreši naše valutno vprašanje. Ako vlada tej zadevi ne ugodí, bo izvalo to vtiis, da hoče storiti krivico.

V zadevi vrutitve naših ujetnikov iz Italije je storila naša vlada vse, da pospeši vrnitev naših ujetnikov. Ker ne posedata Jugoslavija dovolj prevoznega materiala, bo preskrbela Italija za prevoz ujetnikov, katerih je v ujetništvu 24.000 mož.

Načelniki opozicijskih strank so imeli te dni posvetovanje v Beogradu glede vstopa v ustavni odtok. Na teh sestankih so enoglasno zahtevali, da se mora sklicati ustavodajni odbor parlamentarne pota. Ta odbor mora tudi izdelati volilni zakon. Ministrski predsednik Davidović ne nasprotuje tej pogojni opoziciji. Vlada bo še naznanila svoje finančne pogoje.

Vojna odškodnina v Srbiji znaša 22 milijard. Nemčija plača kot prvi obrok 142 milijard. Od te svoje doli Jugoslavija 9 milijard frankov. Ker potrebuje naša država nujno denarja nam bodo izplačali zavarovalni teh 9 milijard v bonih, katere bomo izmenjali za gotovino.

Slovenija posedla 242.586 ha veleposestniško zemljo, od te odpade na gozde 171.742 ha. V Prekmurju je 19.975 ha veleposestev.

Ministrstvo za agrarne reforme je že izdelalo načrto o izvolitvi agrarnih odborov. Ta volitve bodo takoj po občinskih. Vse prebivalstvo novoosvojenih krajev po deželi bo razdeljeno na 5 oddelkov: na veleposesilnike, na obdelovalce svojih zemljišč, male kmete in one, ki ne posedajo nobenega zemljišča. Agrarni odbori se bodo volili po občinah, tako, da bo od vsake 30 prebivalcev izmed petih oddelkov izvoljen eden za člana agrarnega odbora.

Nemčija.

Novi predsednik francoske republike. Zgodilo se je veliko presenečenje. Predsednikom francoske republike je izvoljen Paul Deschanel, dosednji predsednik francoske poslanske zbornice. Nov zanimalo malo, koga bo imeli Francozi za svojega predsednika, zanima nas samo, kakšno stališče vzele zavzemati nasproti nam. Mož je visoko izobrazen, duhovit, po političnem prepričanju odločen republikanec, strankarsko na nobeno stran močno izrazit. Velja kot velik nasprotnik Nemčije, a naklonjen Avstriji. D'Annunzio je poslal čestitko, ko jo, da ustanavljajo po vseh mestih velike zarotniške je priredili zaano pustolovstvo na Reki. Za naše težnje torej nasprotni ne bo imel ne zanimanja, ne simpatij. Upajmo, da bo kot predsednik republike, moral razširiti tudi svoje znanje v svetovni politiki in bo potem dobil jasnejše pojme tudi o nas.

Nemčija.

V Berlinu so se vršili zadnje dni pred državno zbornico krvavi izgredi od komunistov in neodvisnih socialistov nahujskane množice. V celom je bilo 42 mrtvih in 105 ranjenih.

Gledalci izročitve Viljema II. so izdelali ministrski predsedniki v Parizu nolo, ki se odpošlje Holandski, da izroči zaveznikom bivšega nemškega cesarja.

Čehoslovaka.

Čehoslovaska nadaljuje svoj kulturni boj proti katoliški cerkvi. Med čehoslovasko duhovščino se je začelo močno gibanje za ustanovitev takozvane „česke narodne cerkve“. Ta nova cerkev zahteva svobodo vesti in češko bogoslužje. Tej cerkvi načeluje 12 članski odbor iz 6 duhovnikov in 6 posvetnikov.

Avstrija.

Avstrija je stopila v diplomatsko zvezo z Čehoslovasko.

V Pragi so se vršila pogajanja med Avstrijo in Čehoslovasko glede ureditve mej, prometa, dobave premoga in sladkorna za Avstrijo. Pogajanja so dovedla do sporazuma.

Avstrija je dovolila Čehom na Dunaju česke šole.

V Avstriji se izdelali zakon o oddaji premoženja, ki je pa zadol hud odpor pri vseh premožnejših slojih.

V Avstriji vlada veliko pomanjkanje, kar vrednoti avstrijske krone pada od dne do dne. Pomanjkanje premoga je v Avstriji tako občutno, da bodo morali ustaviti ves promet.

V Avstriji izdelujejo načrt za novo ustavo. Potem tega načrta bi bila Avstrija zvezna država po vzgledu Švice. Proti tem ustavnem načrtu so začeli hud boj socijalni demokratje, ki so na stališču strogega centralizma za Avstrijo, onega centralizma, ki je že Avstrijo razbil pod Habsburžani.

Madžarska.

Mirovna pogodba z Madžarsko. Madžari kriče, da so presenečeni in prepadeni. Mirovni pogoji, katere jim je sedaj stavila ententa, so zanje grozno trdi. Nevemo, če so res tako prestrašeni, ali pa se le delajo. In igrajo zopet komedijo po stari madžarski navadi. Saj ugodnejših pogojev sploh pričakovati niso mogli. Izgube samo zemlje, ki niso madžarske. Ententa je bila za nje celo tako dobra, da je pustila pod njihovim gospodarstvom celo veliko Jugoslovancev. Sedem slovenskih občin okrog Monoštra, hrvaške pokrajine severno od Mure in Drave ostanejo odtrgane od naše države. V Baranji izgubimo nad 100.000 prebivalstva, mesta: Pečuh, Mohač, Baja, katera smo zahtevali, so za nas izgubljena. Se več izgubimo v Banatu. A v kljub temu igrajo Madžari komedijo velikih razburjencev. Prepovedali so vse javne zabave, gledišča, kine, koncerte po kavarnah itd., kar je čisto pametno in bi bili lahko storili že davno poprej. Saj so znane madžarske kavarniške razuzdanosti, kjer neprenehoma igra ciganska godba. Pravijo, da ustanavljajo po vseh mestih velike zarotniške organizacije. Brez dvoma je pa tudi to samo komedija. Slednjič bodo pozabili tudi na to svoje razburjenje, ter se zopet vrnili nazaj k madžarski ciganski godbi.

Znani zavratni madžarski napad v Prekmurju je moral madžarska vlada dati zahtevana zadoščenja. Premestiti mora poveljujočega polkovnika in odstaviti poročnika, ki je vodil napad, ter vse podčastnike. Plačati mora vso škodo in odškodnino ranjenecem. Madžarski zastopnik v Beogradu se je moral opravičiti, prositi odpustjenja in dati jamstvo, da se kaj takega več ne ponovi.

Kmečka Zveza.

Shodi Kmečke Zveze v nedeljo, dne 25. januarja: po rani sv. maši na Ponikvi ob južni Zel., pri Zdoškcu (Vesenjak-Vrečko), v St. Ilju p. Turjakom (Zebot); v nedeljo, dne 1. februarja: po rani sv. maši v Ribnici na Pohorju (Pišek-Krajnc) in pri Mali Nedelji (Zebot).

V Zilah bo priredila Kmečka zveza svoj shod 8. februarja. Govorniki iz Maribora (Nadrevič-Pušenjak in urednik Januš Celso).

Izobraževalni tečaj, ki jih priredila Kmečka Zveza in Kršćansko-Socijalna Zveza, se vršijo po temle redu: v torek, dne 27. januarja pri Sv. Križu tik Slatine v Društvenem domu, v četrtek, dne 29. januarja, v Konjicah, v četrtek, dne 5. februarja v Pinju, v soboto, dne 7. februarja v Središču, v torek, dne 10. februarja, pri Sv. Križu na Murškem polju. Se enkrat pozivamo vse zaupnike, da poskrbijo za številno udeležbo. Pričajo naj moške, žene, mladeniči in dekleta. Začetek povsod ob 9. uri predpoldne.

Lep shod je bil v nedeljo v Kajtersbergu. Vsi prostori pri Dreisgerju našočeno polni. Z največjim zanimanjem je vse poslušalo izvajanja dr. Leskovarja o pomenu občinskih volitev. Socijalni demokratje so morali ušiniti, ko so videli velikanseko premoč. Krasno jih je označil g. Krepek in jim povedal tako, da jim bodo še dolgo zvenelo po ušesih. Ob splošnem navdušenju za Kmečko zvezo se je shod zaključil.

Shod Slov. Kmečke zveze v Selnici ob Dravi. Preteklo nedeljo je priredila Slov. Kmečka zveza shod v Selnici ob Dravi, katerega se je udeležilo okrog 300 do 400 ljudi. Na shodu je govoril poslanec Pišek. Shoda se je udeležilo tudi nekaj raznih laži-demokratov in samostojnežev. Razne neslane med klice znanega Stiblerja in Mesariča je poslanec Pišek krepko zavrnil. Shod je vnovič sijajno pokazal, kako krepko je razvita naša Slovenska Kmečka zveza v tej župniji, ker se nahajajo v njenih vrstah najodličnejše osebe cele župnije. Raznim zgaganjem pa bodi povedano na glas, da pri nas ni prostora za nje!

Shod zaupnikov iz ptujskega okraja je bil zelo dobro obiskan. Nekteri povabljeni so se opravičili. Poročala sta poslanec Ivan Vesenjak in pokr. poslanec ter okr. komisar Miha Brenčič. Kdor je videl na tem shodu to našo pravo kršćansko mislečo kmečko inteligenco, ta nikdar ne more dvomiti o zmagi naše poštene misli. Z veseljem in z medsebojnim zaupanjem ter v ljubezni do naše stvari gremo odločno svojo pot naprej.

Sv. Urban v Slov. gor. Preteklo nedeljo se je vršil tukaj izredno dobro obiskan shod Slov. Kmečke zveze po rani sinjbi božji. O organizaciji in raznih gospodarskih in političnih vprašanjih je govoril okr. komisar in pokr. poslanec ter predsednik okrajne organizacije Miha Brenčič. Shodu je predsedoval g. Čeh ml. Za načelnika krajevni organizaciji Kmečke zveze so si moške izbrali g. Hameršaka. Sv. Urban drži trdno in neomadeževano k zastavi Slov. Kmečke zveze.

Sv. Pavel v Savinjski dolini. V nedeljo, dne 18. januarja, je bil pri nas prav dobro obiskan shod Kmečke zveze. Govoril je poslanec dr. Hohnjec. Naša organizacija v Savinjski dolini stoji krepko in napreduje vedno bolj. Savinjsko ljudstvo, zvesto kršćanskim načelom, narodno in kmečko zavedno, močno slišati o liberalcih in njihovem privesku: neznajočih in kmečki stvari škodljivih „samostojnežih“.

Sladkagora. V nedeljo, dne 18. januarja je bil tukaj prav dobro obiskan shod Kmečke zveze. Obširno je poročal gospod Zebot iz Maribora o težavnih sedanjih razmerah, ki najbolj težijo kmetu in delavcu. Njegova izvajanja so odobravalí vsi navzoči in se prepričali, da zastopa koristi kmeta in kmečkemu delavcu najboljše Kmečka zveza. Tudi se bomo naprej sadili zlahko vinsko trto, „Samostojni“ bode pa šli pobirat Mermoljevih črešnjih koščic.

Organizacija Kmečke Zveze in Vseslovenske Ljudske Stranke. Vodstvo naše stranke je izdalo nov pravilnik. Po tem pravilniku bo vsaka krajevna organizacija glede na števílo svojih članov volila določeno število delegatov za osrednji strankin zbor. Tajništvo Kmečke Zveze bo te dni razposlalo pravilnik vsem krajevnim organizacijam.

Plakate za vabilo na shode Kmečke Zv. je založilo tajništvo KZ. Na željo jih pošljemo krajevnim organizacijam.

Govornikom! Na vsek shodih Kmečke Zv. se naj izvoli krajevni odbor Kmečke Zveze; ako pa tak že obstoji, se naj izpopolni in naznani tajništvu Kmečke Zveze v Mariboru. Sestava krajevnega odbora je prvi uspeh za podrobno organizacijo. Po vsakem shodu se naj vrši seja krajevnega odbora ah zaupnikov stranke.

Shode je treba naznaniti politični oblasti. Če se kje vrši političen shod, naj vedno kak zaupnik skrbi, da je shod pravočasno naznanjen okrajnemu glavarstvu. Vlogo napišite tako-le: „Podpisani naznanjam, da se vrši v nedeljo, dne ... 1920, ob ... uri v prostorih ljudske šole v Zelenci javni javen društven shod Slov. Kmečke Zveze. Vspored: Politični položaj in organizacija. Ivan Bezeg, član krajevnega odbora Slovenske Kmečke Zveze, kakor sklicatelj.“

Volilni in strankin sklad. Socijalni demokratje, liberalci in Samostojneži zbirajo pri svojih pristalih strankin davek za volitve, za agitacijo in organizacijo. Te stranke imajo za seboj bogate banke in vojne dobičkarje. V naši stranki takih nimamo. Obračamo se torej do vseh zavednih somišljenikov in somišljenic, da prispevajo po svojih močeh za volilni sklad Kmečke Zveze. Delujte v tem smislu tudi pri svojih prijateljih, na gostijah in pri drugih prilikah. Denar se pošlje po nakaznici na naslov: Slovenska Kmečka Zveza, Maribor, Civilna tiskarna.

Okrajni odbori Kmečke Zveze se naj im prej sestanejo k javni razpravi. Dnevni red: Priprave na občinske volitve in izvršitev podpornih organizacij Slovenske Kmečke Zveze od občine do občine.

Gospodarske novice.

Podružnica Slov. kmet. družbe Maribor in okolice ima v nedeljo, dne 25. t. m. v dvorani okrajnega zastopa (Koroška cesta 26, H. nadstr.) občni zbor z naslednjim vsporedom: 1. Predavanje vinarskega nadzornika g. Antona Puklavca: O vazi tona. Predavanje sledi prosti razgovor. 2. Ugotovitev amenika doslej vpisanih podružničnih udov. 3. Volitev zastopnikov na občnem zboru Slov. kmet. družbe za Stajerski del Slovenije. 4. Računski sklep za preteklo upravo leto. 5. Predlogi za stajerski občni zbor Slov. kmet. družbe. Začetek ob 9. uri dopoldne. — Odbor prosi vse dosedanje ude, da se polnoštevilno udeležijo tega važnega shoda. Pričajo pa naj tudi iz mesta in okolice vsi oni kmetovalci in vinogradniki, ki doslej še niso pri podružnici, da ta dan pristopijo k njej. Iz v največjo korist jim bo. Opozorjamo, da je 1. številka izbornega časopisa Kmetovalci, ki ga vsak ud sprejema brez posebne naročbe, že vsa 15. t. m., da morejo le udje od podružnice dobiti razne kmetijske in vinogradniške potrebščine za cene, ki so mnogo nižje kot v trgovinah, in da so le udje upravičeni, udeleževati se strokovnih predavanj in razgovorov, ki se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu. Udnina znaša za vse leto 16 K, torej ni težko ne, kar se zahteva prepogosto po nepotrebnem vrže na mizo za 1 liter vina. — Pri tej priliki se bode sprejemale prijave za razne potrebščine, ki se potem podružnice naročajo skupno, ako ozir. kadar je dovolj oglasov. Za galico je zadnji čas; stala bo, kakor je centrala podružnici naznanila, letos 14 K 1 kilogram. Na javnem trgu stane n. pr. loco Trst danes že 16:50 K. Odbor prosi, da se pri naročanju kar založi 14 K za kilogram; morebitno preplačilo se bo vrnilo. En vagon galice je odboru že naznanjen. — To zborovanje s predavanjem velja za februarško in bo torej prvo za njim 7. marca.

V St. Lovrencu na Pohorju se je vršil v nedeljo, dne 18. t. m. občni zbor Kmetijske podružnice, ki je bil jako dobro obiskan. Iz tajniškega poročila je razvidno, da je mlada podružnica v prvem letu obstoja marljivo delala in svojim članom preskrbelo mnogo potrebščin po ugodni ceni. Po končanem občnem zboru se je vršil gospodarski shod Kmečke zveze, na katerem je g. V. Pušenjak razpravljaj o pa-rečih gospodarskih vprašanjih ter pozival k združitvi v gospodarskih zadrugah. Sad tega zborovanja je bila ustanovitev gospodarskega odseka, k kateremu so pristopili vsi navzoči posestniki in tudi neposestniki.

Ob istem času so zborovali v našem trgu tudi socialni demokrati, katerih zborovanja so se udeležili tudi naši nemškutarji. Pri občinskih volitvah hočejo oboji skupaj nas opati, zato treba, da se Slovenci v trgu, ki hočejo priti pod komando nemškutarjev in socialnih demokratov, takoj začnejo pripravljati za občinske volitve.

Nekaj o kmetijskih šolah. Češka posedla danes poljedelsko visoko šolo in dve akademiji, na katerih se izobražuje naraščaj profesorjev in znanstvenikov kmetijstva. Za posestnike, ki hrepene po boljši kmetijski izobrazbi ima Češka 12 srednjih kmetijskih šol, ki so štiri letne. Obisk teh šol je dovoljen samo takim učencem, ki bodo doma gospodarili in ne bodo šli v kako javno službo. Češka ima še 17 dvoletnih kmetijskih šol, zimskih pa 35. Poleg teh še ima Češka vrtnarskih, mlekarških in sadjarskih šol 35, gozdarskih 11. Vseh kmetijskih šol je na Češkem 166. Jugoslavija v primeri s Češko in s svojimi 13 milijoni prebivalcev, od katerega pripade 80% na kmeta, bi morala imeti 143 kmetijskih šol. Slovenija z 1½ milijona prebivalstva bi morala imeti 18 kmetijskih šol; ima pa sedaj samo 4 1 do 2 letne. Manjka nam jih še 14, da pride 1 kmetijska šola na 71.000 kmetovalcev. Ker pa imajo pri nas v Sloveniji večino mali posestniki, bi zadostovale za naše slovenske razmere kmetijske šole z zimskimi tečaji, ko imajo naši kmeti isti čas za učenje. Slovenski kmetovalci, brigajte se za ustanovitve kmetijskih šol po vzgledu Čehov. Na vseh shodih Kmečke zveze se mora redno ponavljati resolucija o zahtevi ustanove kmetijske šole v tem in onem kraju, ki je za tako šolo prikladen in pripraven.

Jugoslavija je izvozila do sedaj v Avstrijo 8000 vagonov žita. Avstrijski državni tajnik dr. Loewenfeld-Russ je sam izjavil, da je prejela Avstrija do sedaj od Jugoslavije 80.000 ton žita, to je 8000 vagonov. Naša demokratsko-socialistična vlada pita Nemce z našim žitom, da lažje hujskajo in rovarijo za odepitve Koroške od Jugoslavije. Naša vlada nam nič ne sporoči, kaj so nam neki Avstrijci dali za te ogromne vagone vsakdanjega kruha.

Prehrana Slovenije. Poslanec Jugoslovanskega kluba Schwegel je posredoval radi prehrane za Slovenijo. Za slovenske kraje, ki trpe pomanjkanje je za sedaj preskrbljeno. Pred nekaj dnevi je došlo v brežiški okraj 20 vagonov, v slovenjegraški 60 vagonov živil itd. Sladkorja ima vlada na razpolago 200 vagonov. Od tega dobi Slovenija 30 vagonov.

Osem sladkornih tovarn v Jugoslaviji. V Jugoslaviji imamo zavsem osem sladkornih tovarn, in sicer dve v Srbiji (Beograd in Cuprija) eno v Bosni (Usora) 1 v Slavoniji (Osijek) in štiri v Banatu in Baraniji (Baranja, V. Bečkerek, Novi Vrbas, Červenka). Vse te tovarne so dobro urejene, toda v njih se dela malo ali pa nič, ker se vlada veliko premalo pobriga za nje in ne skrbi za dobavo sirovin.

Evropsko produkcijo sladkorja za leti 1919-20 ocenijo strokovnjaki (v milijonih centov po 50 kilogramov): Nemčija 13.50; Češka 11.00; Holandska 4.00; Danska 3.00; Švedska 2.50; Belgija 2.50; Francija 3.00; Italija 3.00; Rusija (z Ukrajino) 7.00; druge države 4.00. Skupaj 53.50. V letih 1917-18 pa: Nemčija 30.40; Češka 13.35; Holandska 4.01; Danska 2.30; Švedska 2.50; Belgija 2.00; Francija 4.00; Italija 2.00; Rusija (z Ukrajino) 20.57; druge države 5.89. Skupaj 87.43. Produkcija je torej v zadnjih dveh letih zelo podla. Med drugimi deželami je vstela tudi Jugoslavija z osem tovarnami za sladkor v Vojvodini. Četudi so v naši državi dani vsi pogoji za sajenje sladkorne pese, bomo vendar ostali navezani na uvoz iz Češke.

Gospodarska okrepitev Nemčije. Dočim se mi v Jugoslaviji po zaslugi demokratov in socialistov razjedamo v strankarskih bojih, dočim se gospodarska obnova daje samo Zidom in tujcem v roke, delajo v Nemčiji vsi sloji na to, da si opomorejo od velikih udarcev in da se zopet gospodarski dvignejo. Nemška statistika nam pripoveduje naravnost čudežne stvari. Marca lanskega leta se je izkopal, komaj pet milijonov ton premoga, oktobra že sedem milijonov ton, železne rude marca pol milijona ton, oktobra že za 50.000 ton več. Tekstilne industrije je že 30 odstotkov zopet zaposlene. Brezposelnost ni večja kakor leta 1913. V vseh gospodarskih panogah vidimo smoteno delo in napredek. Pri nas minister trgovine in industrije za narodno gospodarstvo nima ne brige ne snaila. Nezmožni ljudje na tako odgovornem mestu so ogromna škoda za vso našo gospodarsko politiko.

Na državni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se vrši od 24. do 26. februarja tridnevni tečaj za obrezovanje trsja, ter čiščenje in obrezovanje sadnega drevja. Prijave je vposlati podpisaniemu ravnateljstvu do 15. februarja. Stanovanje si naj zagotovijo udeleženci sami. — Ravnateljstvo državne vinarske in sadjarske šole v Mariboru.

Kletarski tečaj. Na državni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se vrši tridnevni kletarski tečaj od dne 4. do včevši dne 6. februarja t. l. Ta tečaj je namenjen v prvi vrsti vinogradnikom in gostilničarjem, ki naj vpošljejo svoje prijave do konca tega meseca ravnateljstvu. Istočasno si naj vsak sam zagotovijo stanovanje.

Izvoz živine iz celjskega okrajnega glavarstva prepovedan. Kakor se nam poroča, je prepovedano izvažati govejo živino, drobnico in svinje iz celjskega okrajnega glavarstva.

Zgite apno! To velja v prvi vrsti posestnikom v Slov. goricah. Kakšna nadloga je to vsako leto, kadar pride do vinogradnega škropljenja! Vozi se takrat apno iz Maribora in Čmureka po 5 do 6 ur daleč, n. pr. k Sv. Antonu, vozi se pogosto ne enkrat, ampak večkrat zastoni, ker je prodajalec ali že v peti uri, ko je apno dobil, vse razdal, ali pa ga ni do-

bil oni dan, katerega ga je po železnici pričakoval in odjemalec rekel prite ponj. In nazadnje kako drago je to apno! Ze lani je bilo po 40 K metrski slof; kakšno ceno imamo se le letos pričakovati! Poleg tega pa je to drago apno bilo zelo slabo: kameno, pešeno, vsaj pa rodo. Se nekaj. Nekoliko tega apna je zares prihajalo iz Zidanega mosta, s Trbovelj, z Zagorja, večji del pa iz Nemške Avstrije (Premshtena) in celo iz daljne Nemčije. Vprašamo: ali imamo zares toliko denarja, da ga mečemo neljubim sosedom v žrlo za stvar, ki je imamo dovolj? To se zdi pametnemu človeku, ki Slovenske gorice pozna, kratkoma neverjetno, nemogoče; kajti Slovenske gorice glešajo apnenca, ki je pripraven, da se ga žge v živo apno. hvala Bogu obilje: na Ročici pri Sv. Jakobu, v Jablanah med Sv. Petrom in Sv. Barbare; Plač nad Svečino je sam apnenec, istotako hrib, na kojem stoji Gornjemureški grad, daleč na okrog. In vendar je tako. Sliši se: premo! drv je, da bi se moglo apno žgati. Da jih tuintam primanjkuje, je resnica; ravno tako pa je res, da na tisoče in tisoče štorov moli iz zemlje, ki jih nikdo ne izkoplje in pod milim nebom čakajo, da sprhnijo. A tudi tam, kjer je kuriva dovolj in obenem apna, se to-le ne žge. To velja n. pr. za gornjemureško grajščino. Nekdaj je ta grajščina leto za letom vedno žgala apno in nebroj občin zalagala z njim. Naenkrat je prenehala in od tistihmal ne žge več. Ali jo je konkurenca s prem' štetskim apnom pristila žganje ustaviti? Te konkurenice bi zdaj ne imela več. Kdor bi se lotil pridelo-vanja živega apna, bi ne le bil dobitnik daljnemu okolišu, ampak si tudi delal lepe denarce. Zato pa naj se ta in oni poprime tega prepotrebnega posla! Kdor se bo, pa naj to potem naznani v Slov. Gospodstvu, da bodo ljudje izvedeli, kam treba iti po živo apno.

Kuhinjska sol se dobi sedaj v zadostni množini pri kmetijski zadrugi v Račah pri Pragerskem. Krajevne Kmečke Zveze in kmetijske podružnice naj obvestijo svoje člane.

Pšenice in druge otrobe ima v zalogi kmetijska zadruga v Račah.

Cebula — zdravilno sredstvo. Ze stari Grki in Rimljani so čebulo kot izborno zdravilno sredstvo zelo čislali. Znani rimski cesar trinog Neron je bil poseben ljubitelj čebule. Ob nekaterih dneh v mesecu ni razven čebule vžival nobene druge jedi, ker je bil prepričan, da čebul izborno vpliva, da si ohrani svoj sloves kot velik umetnik v petju. S sokom čebule so si stari Rimljani drgnili obraz, češ, da se na ta način odstranijo na človeškem obrazu razne pege in lišaji. Cebulo so tudi devali na rane, ker so bili mnenja, da zmanjšuje bolečine in ustavi krvavenje. Zlasti se pa uporabljala sok čebule za umivanje glave, da se tako zabrani izpadanje las.

Kako obvarovati obleko pred molji? Ako hočemo obraniti, da ne pridejo molji v perilo, obleko in kožuhovino, ki jo shranjujemo v omarah ali škrinjah, se pripravimo, da namažemo omaro ali škrinjo znotraj s terpetinom ali petrolejem, kateremu smo primešali nekaj zdrobljenega galuna.

Tedenske novice

† Umrli je 20. t. m. g. dr. Suhač, častni kanonik, duh. svetovalec, dekan in župnik pri sv. Ani v Slov. gor. Rojen je bil 4. jan. 1845 pri Jurju na Ščavnici, v duhovnika posvečen 23. julija 1869. Bil je zelo izobražen mož, vnet duhovnik, neumorno delaven v svojem pokliu. Vsled svojega dobrega srca in prijaznega obče-vanja je bil splošno priljubljen. Bog mu bodi plačnik za njegova dobra dela! Svetila mu večna luč!

† Dr. Andrija Bakarčič. V mariborski bolnici je preminul v ponedeljek po dolgi in mučni bolezni veliki bojevnik za naše vzhodne Primorje, markantna jugoslovanska osebnost dr. Andrija Bakarčič. Bil je predsednik Narodnega Sveta za Reko, trd in neizprosni proti narodnim nasprotnikom, mehak in dober za svoje rojake. Narodnemu delu je posvetil vse svoje moči, zdravje in premoženje. Pred italijanskim nasiljem je pribežal v naš Maribor, umrl je ravno v dneh, ko se odločuje usoda Reke. Njegov edini brat se nahaja v laški ječi. Svoje veliko premoženje je zapustil narodnim namenom. Samo za jugoslovansko akademijo je določil 200.000 K.

Smrtna kosa. Dne 9. t. m. je umrla v Vrbovcu pri Mozirju gospa Pavla Remše, žena oskrbnika kn. šk. gornjegrajske grajščine. Bila je vzorna žena, zavedna narodnjakinja, dobra in plemenita gospa, zato jo je spoštoval vsak, kdor jo je poznal. Njen pogreb je bil nad vse veličasten; ne vem, če je gornjesavinska dolina že videla takega. Časten ji spomin, preostaliim iskreno sožalje!

Praznik Matere Milosti v nedeljo, dne 25. jan. se bo po navadi slovesno obhajal. Častivci Marijini, pridno pridite pred milostni tron vaše nebeške matere.

Okrajno glavarstvo v Mariboru sporoča občinstvu sledeče uradne dneve v februarju: v četrtek 5. febr. v Slov. Bistrici, v četrtek 12. febr. v Št. Lenartu v Slov. gor., v torek 3. febr. v Peklu pri Poljčanah. Uradni dan v Slov. Bistrici, pri Sv. Lenartu in v Peklu se začnejo ob 10. uri; pri Sv. Lovrencu pa ob pol 12. uri predpoldne. Pri uradnem sedežu okrajnega glavarstva v Mariboru sta določena za sprejem strank vsaka sredi in sobota predpoldne.

Za begunce velevažno! Begunci iz zasedenega ozemlja ki hočejo nujnim in povsem uspešnim potom doseči tekom par tednov zanesljivo ugotovitev in izplačilo vojne odškodnine za pohištvo naj se takoj javijo pri g. dr. u. Zieglerju v Mariboru, Sodnijska ulica 10, pritličje na levi, med 9-12. dop. in med 3-5 pop.

Delavski shod. V nedeljo 25. t. m. dopoldne ob 20. uri, se vrši na Pragerskem v šoli delavski shod. Vsi krščansko misleči železničarji in delavci so vabljeni, da se istega v obilnem številu udeležijo.

Zadružni tečaj v Celju se vrši v času od 12-19. febr. za udeležence iz celjskega okrožja. Prijave sprejema Zadružna Zveza v Mariboru.

Socialna tečaja v Starem trgu dne 2. t. m. in v Sošanju dne 15. t. m. sta nad vse pričakovane la- ro uspela. Udeleženci, ki so prišli iz vseh župnij, so v napeto pozornostjo sledili izvajanjem govornikov, dr. Hohnjec in Vlad. Fušnar, ki sta obravnavala vsa pereča dnevna vprašanja. Uspehi dela v tečajih se kažejo. Naše organizacije, se krepijo, povsod, kjer ni bila organizacija, se ustanovijo, se je ista izpeljela delo v izobraževalni in društveni napredku, tudi se zanimanje za zadružništvo.

Občni zbor SKSZ se vrši v četrtek, dne 5. februarja 1929, v Ljubljani v veliki dvorani hotela Union z običajnim sporedom: 1. Poročilo predsedstva. 2. Poročilo ostalih odborov. 3. Poročilo načelnikov posameznih odsekov in podvez. 4. Sprememba pravil. 5. Volitev novega odbora. 6. Slučajnosti. Nujno prosimo vse naše podzveze, nadalje vse pri naši SKSZ v- članjene organizacije in sploh vse prijatelje in podpornike našega prosvetnega gibanja, da takoj začnejo z agitacijo za številno udeležbo, da bo naš občni zbor veličastna manifestacija krščansko-socialnega prosvetnega dela med Slovenci. — Odbor.

3. februar se bliža in z njim žrebanje Dobrodelne efektne loterije, katero prireja društvo „Dobrodelnost“ v Ljubljani. Čisti dobiček te loterije je namenjen slepcem, sirotam in invalidom. Dobitkov je 1317 v skupni vrednosti 80.000 K. Glavni dobiček je vreden 20.000 K. Srečke so po 2 K in se naročajo v loterijski pisarni v Ljubljani. Poljanski nasip 10. Ker je do žrebanja le še 14 dni, zato hitite z naročili! Naročite po več srečk skupaj!

Vozni red. Od dne 9. I. vozijo med Mariborom in Gradcem sledeči osebni vlaki: Iz Maribora ob 12.58, prihod v Gradec ob 19.30. Iz Maribora ob 15.40, prihod v Gradec ob 23. Odhod iz Gradca 5.29, in prihod v Maribor 7.33. Odhod iz Gradca ob 16.35 in prihod v Maribor ob 19.57. Naprej proti Dunaju je osebni promet popolnoma ukinjen.

Mnenje socialdemokratov o kmeti lastnini. Na socialdemokratskem shodu v Velenju dne 21. decembra p. l. je govornik Beit posebno glasno povdarjal sledeče besede: „Mi socialni demokrati se moramo dobro organizirati po vsej Jugoslaviji. Cilj te organizacije bodi odprava vsake zasebne lastnine. Vsaka kmetijska lastnina je tatvina. Če smo vsi stvari enega Boga, moramo imeti tudi vsi enako pravico do zemlje. Vse mora biti naše!“ Tako je torej govoril vodja socialistov. Vendar kljub temu, da odrekajo socialisti vsake lastnino kmetu, se še najdejo kmečki ljudje, ki vlačijo za socialdemokratsko vrv.

Družba ovaduhov. V Selnici ob Dravi so se na Kraljevo kot pristaši „Samostojne Kmetijske Stranke“ zbrali tudi ljudje na zborovanje, ki so leta 1914 ovajali zavedne Slovence obeh strank kot sovražnike Avstrije. Ti ljudje s črno, odpadniško dušo so bili krivi, da so potem žandarji gonili Slovence v ječo in da jih je med potjo drhal obmetavala s kamenjem, blatom in gnjilimi jajci. Glavači Samostojne Kmetijske Stranke so ovadili vladi urednika Zebota, ker se je na shodih odkrito zavzemal za kmetijske koristi. Iz samega sovraštva, da bi ga za čas volitev spravili med štiri stene, so ga ovadili. Poslali so vladi popolnoma neresnično ovadbo. In za to laži-kmetijsko stranko, ki ni nič drugega nego popolna liberalna stranka, se zavzemajo nekateri taki, ki so bili nekdaj ponosni in zavedni Slovenci ter vzgledni katoličani. Kako se počutite možje v družbi ovaduhov ter nekdanjih nasprotnikov slovenstva in krščanstva? Odprite vendar oči in sprevideli boste, da vas Samostojna samo vodi za nos. Vrnite se nazaj v svojo krščansko kmetijsko stranko — v Kmečko Zvezo! Družba ovaduhov je samo za ovaduhe.

Pogorevščina „Samostojne“. Pri Št. Martinu v Rožni dolini je sklicala „Samostojna“ svoje zborovanje za 18. I. Samostojni apostol iz Št. Jurja Drogenik je je že krenil proti Št. Martinu, pa ga je vgriznila že med potjo neka „grivenga“, obrnil je kola in se odpeljal nazaj v svoj samostojni brlog v Št. Jur. Zborevalci so mesto Drogenika, ki je odkuril iz strahu, imeli zborovanje Kmečke zveze, ki je prav lepo uspelo.

Samostojni Drogenik iz Št. Jurja ob ružni žeti, je imel shod v Dobjem pri Planini. Med njegovim govorom za Samostojno mu je zastavila zavedna Dobovčanka vprašanje: Kaj pa je z veroukom v šoli? Drogenik se je odrezal kar na kratko: „Vera je postranska stvar!“ Ta odgovor je seveda vzbudil med ljudmi veliko ogorčenje in neka zavedna Dobovčanka je nastopila proti Drogeniku in stranki, ki hočejo na- sod zavajati v brezverje. Drogenika je neka ženska u- darila po ustih. Da bi se položaj zboljšal, je Drogenik blazavsko vzdihnil, „da je Kristus za svoje vere tudi“